

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1/ Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků. Učí se pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují a utvářejí historii věcí a dějů. Žáci samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** poznávají rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k uvědomění si, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** získávají informace o sobě na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemoci, o prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

b) časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin).

c) organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v budově školy v kmenové třídě, v počítačové učebně. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy, v blízkém okolí školy. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

2/ Mezipředmětové vztahy

Předmět Prvouka svým obsahem navazuje na obsah některých dalších vyučovacích předmětů. Tyto vzájemné mezipředmětové vztahy lze využít ve vyučování k prohloubení znalostí a vytvoření komplexnějšího pohledu na danou problematiku u žáka. Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v osnovách u konkrétního učiva předmětu Prvouka.

3/ Integrace průřezových témat

Tématické okruhy daných průřezových témat jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících během celého školního roku. Konkretizované a **zvýrazněné** jsou uvedeny tématické okruhy průřezových témat, které jsou završením celé problematiky.

I. Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání(cvičení smyslového vnímání,pozornosti a soustředění,cvičení dovedností zapamatování)
- sebezpoznání(co vím o sobě, mé tělo)
- mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy,pohled na svět očima druhého)
- komunikace(komunikace v různých situacích)
- vzájemné poznávání ve skupině,rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

-Poznávání lidí

Námět: vzájemné poznávání se ve třídě

Forma: integrace do předmětu

Pedagogický přínos: pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým

IV. Multikulturní výchova

- lidské vztahy(právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci,uplatňování principu slušného chování)

V. Environmentální výchova

- ekosystémy(les, pole, lidské sídlo-město,vesnice)
- naše obec,příroda a kultura obce,zajišťování ochrany životního prostředí

-Vztah člověka k prostředí

Námět: naše obec (přírodní zdroje,jejich původ)

Forma: projekt „Místo, které znám“

Pedagogický cíl:vést žáky k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů

4/ Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme práci s chybou, učíme trpělivosti, povzbuzujeme

2. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů , hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet

- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

3. Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty

- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

4. Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

5. Kompetence občanské

- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec

- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce

- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.-3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Popíše bezpečnou cestu do školy Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Rozpozná svoji školu a spolužáky Určí svoje pracovní místo</p> <p>Uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště Pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli Uvede příklady dětských her</p> <p>Uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti Uvede svůj režim dne Charakterizuje roční doby</p> <p>Uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích Seznámí se s funkcí jednotlivých orgánových soustav a stavbou lidského těla Uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života</p>	<p>Cesta do školy-bezpečnost při přecházení, dopravní prostředky, dopravní značky, důležitá telefonní čísla</p> <p>Jsem školák Škola-pravidla slušného chování, školní řád, škola, třída, orientace v budově, činnosti ve škole, okolí školy</p> <p>Lidé kolem nás -Domov, orientace v místě bydliště, Moje rodina, Mezilidské vztahy Dobré a špatné vlastnosti lidí Blízké příbuzenské vztahy Chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod.</p> <p>Lidé a čas - Orientace v čase – měsíce, dny, hodiny, určování času, kalendář, režim dne, roční doby</p> <p>Rozmanitosti přírody Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, život rostlin a živočichů</p> <p>Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – stavba lidského těla a funkce jednotlivých orgánových soustav Péče o zdraví, osobní hygiena, výživa Zdraví, nemoc, úraz Osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání Praktické ukázky</p>	<p>ČPR-pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>ČPR –první pomoc při úrazu</p>	<p>1. ročník</p> <p>Možnost vycházek do okolí</p> <p>Vycházky do přírody, praktické ukázky Možnost návštěvy ZOO Liberec</p>
<p>Dodržuje správné dopravní návyky chodce Rozliší různé dopravní prostředky</p>	<p>Cesta do školy – bezpečnost při přecházení, dopravní značky a dopravní prostředky</p>	<p>ČJ-čtení s porozuměním</p>	<p>2. ročník</p>

<p>Zapiše adresu domů, adresu školy</p> <p>Popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>Zapiše datum narození</p> <p>V modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině</p> <p>Objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství</p> <p>Uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků</p> <p>Uvede a popíše povolání rodičů</p> <p>Orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost</p> <p>Rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty</p> <p>Stanoví denní režim</p> <p>Uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije</p> <p>Uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí</p> <p>Pozoruje proměny v přírodě</p> <p>Popíše ohleduplné chování k přírodě</p> <p>Pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce</p> <p>Seznámí se s kostrou a vnitřními orgány</p> <p>Uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení</p> <p>Začlení svou obec do příslušného kraje</p> <p>Popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije</p> <p>Doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu,</p>	<p>Vycházka se zaměřením na dopravní bezpečnost v blízkém okolí školy</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Moje rodina</p> <p>Datum narození</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Chování lidí-principy demokracie</p> <p>Povolání rodičů</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Minulost, současnost, budoucnost</p> <p>Lidé a čas-orientace v čase</p> <p>Práce a volný čas</p> <p>Seznámení s významnými kulturními a historickými památkami a událostmi regionu</p> <p>Zvyky a práce lidí, soužití lidí</p> <p>Rozmanitosti přírody</p> <p>Roční období a proměny přírody</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>Péče o živočichy v zajetí</p> <p>Pokojové rostliny</p> <p>Hospodářská zvířata</p> <p>Ovoce a zelenina</p> <p>Živočichové ve volné přírodě</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Lidské tělo- vnitřní orgány, smysly, kostra</p> <p>Hygiena a čistota, výživa</p> <p>Péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, První pomoc</p> <p>Osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Naše obec</p> <p>Orientace v okolí školy</p> <p>Krajina v okolí domova</p>	<p>ČJ- úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>OSV – Poznávání lidí</p> <p>ČJ – podstatné a okrajové informace</p> <p>M – vyhledávání a třídění dat</p> <p>M-čtení a sestavování jednoduché tabulky</p> <p>ČPR – zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu</p>	<p>Možnost práce s materiály Ministerstva dopravy</p> <p>Možnost vycházek do blízkého okolí. (např. rozhledny Jizerských hor)</p> <p>3.ročník</p> <p>Možnost návštěvy</p>
---	--	---	--

<p>služby, sport</p> <p>Vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírodu</p> <p>Uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů</p> <p>Uvede základní vlastnosti látek</p> <p>Uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo,objem)</p> <p>Na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka</p> <p>Rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin</p> <p>Vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy</p> <p>Rozliší hospodářská a domácí zvířata</p> <p>Uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí</p> <p>Zdůvodní význam správného držení těla</p> <p>Popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace</p> <p>Vysvětlí význam péče o zdraví</p> <p>Sestaví svůj režim dne</p> <p>Uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích</p>	<p>Vycházky po okolí</p> <p>Rozmanitosti přírody</p> <p>Rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Ochrana životního prostředí - likvidace odpadů</p> <p>Chráníme přírodu</p> <p>Látky a jejich vlastnosti,změny skupenství</p> <p>Vzduch,voda</p> <p>Neživá příroda, půda</p> <p>Kvetoucí a nekvetoucí rostliny</p> <p>Hospodářské rostliny,léčivé rostliny</p> <p>Okrasné a jedovaté rostliny,chráněné rostliny</p> <p>Živočichové –charakteristické znaky</p> <p>Obratlovci a bezobratlí</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Lidské tělo – růst a vývoj</p> <p>Stavba těla</p> <p>Pečujeme o své zdraví</p> <p>První pomoc – praktické ukázky</p> <p>Denní režim</p> <p>Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>ČJ – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení</p> <p>TV- pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, reakce na úraz spolužáka</p>	<p>úpravny vody v Bedřichově.</p>
---	---	---	-----------------------------------